

Таким чином, ми виявили чинники, що впливають на створення позитивної мотивації майбутніх лікарів-іноземців до оволодіння професійною термінологією, а також дійшли до висновку, що навчально-пізнавальна діяльність є важливою умовою підвищення рівня мотивації майбутніх лікарів-іноземців до професійної діяльності, відповідно сукупність мотивів, потреб і спонукань визначають сенс їхньої готовності до оволодіння професійною термінологією.

Перспективи подальших досліджень. Подальшого вивчення потребують теоретико-методологічні проблеми зарубіжного досвіду зі створення позитивної мотивації майбутніх лікарів-іноземців у медичних закладах вищої освіти; удосконалення організаційних форм і технологій підготовки майбутніх лікарів-іноземців до навчання в медичних ЗВО.

Список використаної літератури:

1. Шмоніна Т. А., Глухов І. Г. Сучасні підходи до розуміння поняття “педагогічні умови”. Збірник наукових праць. Серія “Педагогічні науки”. Вип. 59. Херсон : ХДУ, 2011. С. 65–68.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 375с.
3. Мельничук І. М. Педагогічні умови реалізації стимулюючої функції контролю знань з хімії студентів технікумів : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти”. Тернопіль, 2002. 21 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ СИНДРОМУ ДЕФІЦИТУ УВАГИ З ГІПЕРАКТИВНІСТЮ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ТА СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ: ҐЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

УДК 159.922.775

Баришнікова Ольга Олександрівна,
*студентка спеціальності 053 «Психологія»,
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»*

Актуальність дослідження. Попри щорічне збільшення кількості випадків діагностування СДУГ у дівчат, увага батьків та вчителів здебільшого прикута до хлопчиків із цим розладом.

У дівчат із синдромом дефіциту уваги з гіперактивністю зазвичай виникають труднощі у соціалізації та прийнятті однолітками, у функціонуванні пам'яті та організаційних навичок, а також у емоційному добробуті загалом. Актуальність статті полягає у недостатньо глибокому

вивченні проявів СДУГ у дівчат та його подальшого впливу на особистість у дорослому житті.

Короткий аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Проблеми діагностування та корекції СДУГ у дівчат та жінок присвячені окремі наукові та науково-прикладні публікації (Richey & Forgan, 2014; Solden & Frank, 2019).

Мета наукової публікації. Стаття має на меті надати короткий опис проявів СДУГ у дівчат середнього та старшого шкільного віку задля вчасного діагностування та подальшої ефективної корекції розладу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно з п'ятим виданням Посібника з діагностики психічних захворювань (DSM-5), СДУГ є «стійкою моделлю поведінки, якій притаманна неухважність та/або гіперактивність-імпульсивність, що перешкоджає роботі чи розвитку» (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 2013).

Цей психічний розлад спричиняє безліч тривалих проблем, таких як складність концентрації уваги, гіперактивність та імпульсивна поведінка. Особи зі СДУГ можуть страждати від низької самооцінки, труднощів у побудові міжлюдських стосунків та низьких результатів на роботі чи у школі. СДУГ здебільшого діагностують у ранньому дитинстві, але часом люди отримують цей діагноз у дорослому віці, тому що їхні батьки, вчителі та лікарі не розпізнали симптоми розладу раніше (Benson, A., 2019). СДУГ є особливістю роботи головного мозку, підлягає поведінковій та медикаментозній корекції, і притаманний як дітям, так і дорослим.

Більшість людей знайомі з проявами СДУГ у хлопчиків, але його прояви у дівчаток є менш зрозумілими. На додаток до очевидних гендерних відмінностей між дівчатками та хлопчиками, існують чіткі відмінності у проявах та впливі СДУГ у жіночій та чоловічій статях. За даними попередніх досліджень, СДУГ у дівчаток діагностують у старшому віці, аніж у хлопчиків, а основними симптомами розладу є зазвичай неухважність, і, значно рідше, гіперактивність та імпульсивність. Дівчатам притаманні більше емоційних коморбідностей протягом підліткового віку та вища ймовірність інтерналізації проблем і виникнення труднощів у емоційній регуляції, що у свою чергу може призвести до проблем із самооцінкою, вони схильні до почуття провини й сумнівів у власній особистісній цінності.

Окрім того, дівчата зі СДУГ частіше мають гормональні порушення, особливо естрогену та його вплив на застосування медичних препаратів, і можуть мати вищий ризик ранньої сексуальної активності. Серед інших проявів психічного розладу у дівчат характерними є труднощі у побудові

дружніх стосунків, непорозуміння у стосунках з матір'ю, і, як результат, складні стосунки із власними дітьми у подальшому житті.

Дівчата зі СДУГ більше страждають від соціальних очікувань, адже традиційно соціум вимагає від дівчинки більшого вияву піклування й поступливості. У школі від дівчаток зі СДУГ можуть вимагати більшої відповідальності за недостатню організованість власного часу і простору, за неохайне робоче місце тощо, на відміну від хлопчиків, для яких така поведінка може вважатися цілком «типовою», і тому не мати жодних наслідків за недотримання вищезазначених правил і норм. Нерідко дівчата зі СДУГ змушені працювати наполегливіше і докладати значно більше зусиль, аби компенсувати чи приховати свої симптоми розладу у спробі відповідати очікуванням батьків та вчителів. Врешті решт, частою проблемою є встановлення невірного діагнозу: замість СДУГ у дівчат діагностують інші форми психопатології – наприклад, неухайність та труднощі у стосунках з однолітками вважають симптомами депресії тощо. Дівчата зі СДУГ мають відмінності у структурі мозку та розвитку.

Необхідно пам'ятати про те, що дівчатам зі СДУГ притаманні менш інтенсивні, відмінні прояви опозиційно-викличного та поведінкового розладів – для дівчат більш характерними є приклади прихованої поведінки, такі як брехня, у той час як хлопцям зі СДУГ притаманні більш відкриті, агресивні симптоми, такі як фізична агресія (Richey, M. A., & Forgan, J. W., 2014). Дівчата зі СДУГ частіше стають аутсайдерами у колі дівчат-однолітків, аніж хлопці з аналогічним діагнозом серед хлопців-однолітків. Варто згадати про те, що дівчата зі СДУГ більш схильні до самопошкоджень (так званого «селфхарму») – вони завдають собі навмисних порізів та інших ушкоджень. Іншим виявом СДУГ, характерним для дівчаток, є надлишкова балакучість.

Висновки. Попри те, що СДУГ є одним із найбільш поширених станів серед дітей, у хлопчиків його діагностують значно частіше, ніж у дівчаток. Втім, у дівчат розлад часто не діагностують, тому що у них СДУГ проявляється радше як спокійна замріяність чи зануреність у себе (яка здебільшого є соціально прийнятною), аніж гіперактивність (що вважається порушенням норм поведінки).

Таким чином, гендерні стереотипи стають серйозною перешкодою для встановлення вірного діагнозу у дівчат і подальшого ефективного лікування та корекції, що у свою чергу може призвести до низького рівня соціалізації, проблем у побудові міжлюдських стосунків та кар'єри, а також може підвищувати ймовірність виникнення інших психічних розладів та залежних станів.

Перспективи подальших досліджень. Ця галузь досліджень є відносно новою, тому викликає інтерес у наукових колах і є предметом сучасних наукових розробок.

Список використаної літератури:

1. American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition. 2013.
2. Benson, A. (2019). ADHD: A Comprehensive Guide to Attention Deficit Hyperactivity Disorder in Both Adults and Children, Parenting ADHD, and ADHD Treatment Options, 3-4.
3. Richey, M. A., & Forgan, J. W. (2014). Raising Girls with ADHD: Secrets for Parenting Healthy, Happy Daughters, 11.

**ПСИХІЧНА САМОРЕГУЛЯЦІЯ ЯК ЗАСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ
БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ В МЕЖАХ ОСВІТНЬОГО
ПРОСТОРУ**

УДК 159.922.7

Бацилєва Ольга Валеріївна,
*доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри психології,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

Пузь Ірина Володимирівна,
*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

Актуальність дослідження. Численні трансформації, що зумовлюють розвиток сучасного суспільства, знаходять своє відображення у різних сферах життєдіяльності особистості. Однією з таких сфер, яка набула нових векторів розвитку, сьогодні виступає сфера освіти. Так, серед важливіших особливостей сучасного освітнього простору можна виокремити цілісність і інтегративність із соціумом і світовим освітнім простором, сформованість нової системи цінностей, що визначає траєкторії і можливості для саморозвитку і самореалізації особистості на різних етапах її становлення (Коновальчук, В. І., 2015).

Слід також зазначити, що головною функцією освітнього простору вважається сприяння самоактуалізації особистості, при цьому процес розкриття творчого потенціалу особистості залежить від низки чинників, серед яких одним з провідних є здоров'я, що являє собою достатньо